
Dokument s plenarne sjednice

B9-0221/2023

18.4.2023

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o općoj dekriminalizaciji homoseksualnosti u svjetlu nedavnih događaja u
Ugandi
(2023/2643(RSP))

**Maria Walsh, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Elżbieta
Katarzyna Łukacijewska, Tomas Tobé**
u ime Kluba zastupnika PPE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o općoj dekriminalizaciji homoseksualnosti u svjetlu nedavnih događaja u Ugandi (2023/2643(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Ugandi,
- uzimajući u obzir članak 2. Povelje o temeljnim pravima Europske unije,
- uzimajući u obzir izjavu stručnjaka UN-a od 29. ožujka 2023. u kojoj osuđuje šokantno zakonodavstvo usmjereno protiv LGBT osoba u Ugandi,
- uzimajući u obzir Rezoluciju o zaštiti od nasilja i drugih kršenja ljudskih prava nad osobama na temelju njihove stvarne ili pripisane seksualne orijentacije ili rodnog identiteta koju je 2014. donijelo Afričko povjerenstvo za ljudska prava i prava naroda (Rezolucija 275),
- uzimajući u obzir izjavu visokog povjerenika UN-a za ljudska prava Volкера Türka od 22. ožujka 2023. u kojoj poziva predsjednika Ugande da ne potpiše drakonski prijedlog zakona protiv homoseksualnosti,
- uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu između afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP) te EU-a (Sporazum iz Cotonoua) od 23. lipnja 2000. a posebno njegov članak 8. stavak 4. o nediskriminaciji,
- uzimajući u obzir članke 2 i 5. Afričke povelje o ljudskim pravima i pravima narodâ,
- uzimajući u obzir Protokol uz Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda o pravima žena u Africi (Protokol iz Maputoa) od 11. srpnja 2003.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. i činjenicu da je Uganda od 1995. ugovorna strana tog pakta,
- uzimajući u obzir međunarodne obveze u pogledu ljudskih prava, uključujući one sadržane u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- uzimajući u obzir Rezoluciju UN-a br. 70/1 naslovljenu „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.” (Program do 2030.), usvojenu na sastanku na vrhu UN-a o održivom razvoju održanom u New Yorku 25. rujna 2015., kojom su utvrđeni ciljevi održivog razvoja,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI) – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601

Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009¹,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenoga 2020. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija o ravnopravnosti LGBT osoba 2020. – 2025.” (COM(2020)0698),
  - uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. 2024.,
  - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se Općom deklaracijom o ljudskim pravima i obvezama navedenima u međunarodnom zakonodavstvu o ljudskim pravima poštuju inherentno dostojanstvo te jednaka i neotuđiva prava svih ljudskih bića bez obzira na njihovu seksualnu orijentaciju ili rodni identitet, kao i poštovanje i zaštita njihovih ljudskih prava;
- B. budući da, unatoč dosad ostvarenom napretku, mnoge zemlje još uvijek imaju zakone kojima se kriminalizira homoseksualnost i koji se često koriste za legitimizaciju diskriminacije i nasilja nad LGBT osobama; budući da su od 2022. drakonski zakoni kojima se kriminalizira homoseksualnost na snazi u 64 zemlje diljem svijeta, od kojih se većina nalazi u Africi, Aziji i na Bliskom istoku; budući da su u 32 od ukupno 54 afričke države kriminalizirani istospolni odnosi, a da se u Mauritaniji, Sudanu, sjevernoj Nigeriji i Somaliji homoseksualnost kažnjava smrću;
- C. budući da je 21. ožujka 2023. ugandski parlament odobrio strog zakon protiv homoseksualnosti kojim se ciljaju i ugrožavaju prava LGBT osoba i onih koji podupiru i brane njihova ljudska prava; budući da se u prijedlogu zakona predlaže smrtna kazna za kazneno djelo „teške homoseksualnosti”, doživotna zatvorska kazna za kazneno djelo „homoseksualnosti”, do 14 godina zatvora za „pokušaj homoseksualnosti” i do 20 godina zatvora za „promicanje homoseksualnosti”;
- D. budući da je ugandski prijedlog zakona kritiziran kao jedan od najstrožih svjetskih zakona protiv LGBT osoba; budući da je izricanje smrtne kazne za istospolnu intimnost, uključujući takozvanu „serijsku homoseksualnost”, ekstremno kršenje temeljnih i međunarodno zaštićenih ljudskih prava;
- E. budući da je to ugandsko zakonodavstvo predloženo nakon godina diskriminacije i nasilja koje potiče i provodi država na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta; budući da su tijekom posljednjih 15 godina stručnjaci opetovano izražavali ozbiljnu zabrinutost zbog sve većih rizika za ljudska prava LGBT osoba u Ugandi;
- F. budući da je samo u veljači 2023. više od 110 LGBT osoba u Ugandi prijavilo incidente, uključujući uhićenja, seksualno nasilje, deložacije i javno skidanje do gola;
- G. budući da je taj novi prijedlog zakona u suprotnosti s ustavnim odredbama Ugande kojima se propisuje jednakost i nediskriminacija za sve; budući da je također u suprotnosti s međunarodnim pravnim obvezama zemlje u pogledu ljudskih prava i političkim obvezama u pogledu održivog razvoja, posebno ciljevima održivog razvoja

---

¹ SL L 209, 14.6.2021., str. 1.

br. 3, 5 i 10, te aktivno ugrožava ljudska prava, zdravlje i sigurnost; budući da taj prijedloga zakona ima potencijal za promicanje nasilja i diskriminaciju nad pripadnicima skupine LGBT;

- H. budući da se Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima priznaje pravo na život kao temeljno ljudsko pravo i izričito navodi da se smrtna kazna ne bi trebala izricati za nenasilna kaznena djela; budući da Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima zabranjuje diskriminaciju na temelju seksualne orijentacije ili rodnog identiteta i budući da se izricanjem smrtno kazne za istospolne odnose krši to načelo;
- I. budući da bi se međunarodnom suradnjom EU-a trebali podupirati naponi Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država (bivši AKP) u cilju razvoja potpornih pravnih i političkih okvira i uklanjanja kaznenih zakona, politika, praksi, stigmatizacije i diskriminacije kojima se ugrožavaju ljudska prava;
- J. budući da je EU predan promicanju i zaštiti prava LGBT osoba, uključujući mjere za dekriminalizaciju homoseksualnosti, kako je navedeno u Uredbi o Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa; budući da je EU isto tako predan zaštiti LGBT osoba i omogućivanju da ostvare svoja prava diljem svijeta, kako je utvrđeno u Strategiji za ravnopravnost LGBT osoba za razdoblje 2020. – 2025. i u Akcijskom planu EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. – 2024.;
1. osuđuje kriminalizaciju homoseksualnosti; duboko je zabrinut zbog toga što je ugandski parlament donio novo zakonodavstvo koje bi imalo ozbiljne negativne posljedice na LGBT osobe i društvo u cjelini te bi narušilo važne rezultate ostvarene tijekom godina;
  2. naglašava da diskriminacija LGBT osoba ugrožava najosnovnija načela ljudskih prava sadržana u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima; ponavlja da su seksualna orijentacija i rodni identitet pitanja iz područja prava pojedinca na privatnost, zajamčenog međunarodnim pravom i nacionalnim ustavima;
  3. žali zbog činjenice da su u prevelikom broju zemalja diljem svijeta pripadnici skupine LGBT i dalje žrtve nasilja, uključujući seksualno nasilje, mučenje, proizvoljna pritvaranja, uznemiravanje, diskriminaciju i, u najtežim slučajevima, ubojstva; ističe da su ta djela i dalje najčešće nekažnjena i da nadležna tijela ne poduzimaju odgovarajuće mjere;
  4. traži ukidanje drakonskih zakona kojima se kriminalizira homoseksualnost, dopušta diskriminaciju na temelju spolne orijentacije ili rodnog identiteta i potiče nasilje; okuplja potporu univerzalnoj dekriminalizaciji homoseksualnosti;
  5. naj snažnije poziva Komisiju da pojača mjere za sprečavanje, osudu i borbu protiv svih oblika diskriminacije i uznemiravanja LGBT osoba te da aktivno osuđuje i suzbija diskriminirajuće zakone, politike i prakse, uključujući kriminalizaciju istospolnih odnosa;
  6. prepoznaje znatan napredak koji je Uganda posljednjih godina ostvarila u smanjenju učinka HIV-a; podsjeća da je 2021. raširenost HIV-a kod muškaraca koji imaju spolne odnose s muškarcima (MSM) iznosila 12,7 %;

7. sa zabrinutošću primjećuje da je ta prevalencija znatno veća nego kod heteroseksualnih muškaraca i viša od nacionalnog prosjeka te da je vjerojatnost da će ranjive skupine poput MSM-a i dalje primati potrebne usluge liječenja, prevencije i skrbi u odnosu na opću populaciju i dalje manja; stoga je iznimno zabrinut zbog toga što bi se zakonom kriminalizirale osobe oboljele od HIV-a;
8. smatra da nepravedni zakoni kao što su ovi samo dodatno stigmatiziraju testiranje na HIV, praćenje i prevenciju, što je u suprotnosti s ciljem iskorjenjivanja HIV-a i moguće nezakonitosti programa kojima se spašavaju životi HIV-a jer bi mogli predstavljati „promicanje homoseksualnosti“;
9. poziva EU da iskoristi sve svoje postojeće instrumente vanjske politike kako bi podržao i zaštitio pripadnike skupine LGBT diljem svijeta, među ostalim u svojim naporima da ostvari univerzalnu dekriminalizaciju homoseksualnosti; naglašava da bi EU trebao iskoristiti svoju razvojnu politiku za postizanje tih ciljeva, na primjer tako da razvojnu pomoć uvjetuje time da partnerska zemlja poštuje temeljne slobode i ljudska prava te da obustavi pomoć u slučaju narušavanja demokracije, ljudskih prava ili vladavine prava u zemljama koje nisu članice EU-a, kako je utvrđeno u Uredbi o Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa;
10. odlučno se protivi primjeni smrtne kazne u bilo kojim okolnostima, kao i bilo kakvom zakonodavstvu kojim bi se uvela smrtna kazna za homoseksualnost; poziva Uniju i njezine države članice da dodatno obvežu vladu Ugande da ponovno razmotri svoje stajalište o smrtnoj kazni; nadalje napominje da izricanje smrtne kazne na temelju takvog zakonodavstva samo po sebi predstavlja proizvoljno ubojstvo i kršenje članka 6. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima;
11. naglašava da je novo zakonodavstvo u Ugandi u suprotnosti s međunarodnim pravnim obvezama te zemlje u pogledu ljudskih prava i da nije u skladu s političkim obvezama Ugande u pogledu održivog razvoja;
12. naglašava da bi novo zakonodavstvo pogoršalo i legitimiziralo kontinuiranu stigmatizaciju, nasilje, uznemiravanje i diskriminaciju LGBT osoba te utjecalo na sva područja njihova života; nadalje napominje da bi novo predloženo zakonodavstvo ugrozilo fizički i mentalni integritet i zdravlje lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih i transrodnih osoba u Ugandi zbog kontinuiranog nasilja i zastrašivanja;
13. najsnažnije poziva predsjednika Ugande da se suzdrži od donošenja zakona kojima se diskriminiraju i dodatno kriminaliziraju osobe koje se identificiraju kao LGBTIQ te osobe koje podupiru i brane njihova ljudska prava;
14. izražava duboku zabrinutost zbog toga što se ugandskim zakonom i dalje snažno diskriminiraju LGBT osobe te poziva vlasti Ugande da revidiraju sve zakone kojima se kriminaliziraju homoseksualnost i LGBT aktivisti, posebno u okviru odjeljaka 145. i 146. Kaznenog zakona Ugande;
15. podsjeća vladu Ugande na njezine obveze prema međunarodnom pravu i Sporazumu iz Cotonoua, u kojima se poziva na poštovanje univerzalnih ljudskih prava i temeljnih sloboda;

16. poziva delegaciju EU-a u Ugandi da nastavi pomno pratiti položaj LGBT osoba i da aktivno podupire organizacije civilnog društva i borbe za ljudska prava te pripadnike LGBT zajednice na terenu; naglašava važnost podizanja razine osviještenosti i promicanja razumijevanja situacije LGBT osoba i njihovih obitelji;
17. poziva EU da u potpunosti i učinkovito iskoristi politički dijalog predviđen člankom 8. Sporazuma iz Cotonoua u dijalogu s ugandskim vlastima kako bi pomogao u promicanju ljudskih prava u Ugandi, dekriminalizaciji homoseksualnosti i smanjenju nasilja i diskriminacije LGBT osoba;
18. ustraje u tome da bi EU trebao biti spreman poduzeti konkretne mjere ako predsjednik Ugande potpiše novi zakon, na primjer tako da dodatnu razvojnu pomoć uvjetuje time da Uganda poštuje temeljne slobode i ljudska prava, u skladu s predanošću EU-a promicanju i zaštiti prava LGBT osoba, uključujući mjere za dekriminalizaciju homoseksualnosti;
19. pozdravlja Strateški plan za promicanje i zaštitu ljudskih prava i prava naroda za razdoblje 2021. koji je Afrička unija nedavno donijela;
20. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, predsjedniku, vladi i parlamentu Ugande, Afričkoj uniji i njezinim državama članicama.